

Αγαπητά μου παιδιά, σας στέλνω τις απαντήσεις στις ασκήσεις καθώς και νέες ασκήσεις. Μέσα στην εβδομάδα θα σας στείλω τις απαντήσεις και ελπίζω από την επόμενη εβδομάδα να τα πούμε, με υγεία, από κοντά

Άσκηση 20α

Τι βλέπεις και δεν σ'αρέσει;
Κοιτάζω προσεκτικά τον πίνακα.
Καθώς τον παρατηρούσα εξονυχιστικά κατάλαβα τι συνέβαινε
Μπόρεσα να την διακρίνω μέσα στο πλήθος
Τον αντίκρισα ξαφνικά μπροστά μου
Μου αρέσει να αγναντεύω την θάλασσα από ψηλά
Ο καθηγητής έδωσε μία σειρά από ενδιαφέρουσες διαλέξεις
Το κήρυγμά του ήταν διχαστικό
Ο λόγος του ήταν βαρετός και σχεδόν κανείς δεν τον παρακολουθούσε
Τα παθήματα πρέπει να μας γίνονται μαθήματα
Πριν καν να τελειώσει την ομιλία του όλοι έφυγαν από την αίθουσα.

Άσκηση 20β

Βλέπω..Έχω την ικανότητα της όρασης
Κοιτάζω.. Στρέφω το βλέμμα μου για να δώ κάτι ή κάποιον
Παρατηρώ... Βλέπω με προσοχή, ατενίζω
Διακρίνω.. Αναγνωρίζω κάποιον, ξεχωρίζω
Αντικρίζω.. Βλέπω κάποιον ή κάτι μπροστά μου
Αγναντεύω.. Ατενίζω, παρατηρώ από ψηλά κάτι
Διάλεξη.. Δημόσιο μάθημα για μεγάλους, μπροστά σε κοινό
Κήρυγμα.. Ομιλία στην εκκλησία
Λόγος.. Ομιλία μπροστά σε ακροατήριο
Μάθημα.. Διδασκαλία δημόσια ή ιδιωτική σε εκπαιδευτικό ίδρυμα
Ομιλία.. Ικανότητα του ανθρώπου να μιλάει, προφορική ανάπτυξη ενός θέματος

Να συνδυάσετε τις συνώνυμες λέξεις που σας δίνονται με μια κατάλληλη λέξη ή φράση. Στη συνέχεια να εντάξετε μερικά από τα ρηκτικά σύνολα που δημιουργήσατε σε ένα ευρύτερο γλωσσικό πλαίσιο.

1. **διεξάγω δίκη, αγώνες, έρευνα**

- Η Ελλάδα διεξήγαγε πολλούς αγώνες για την ανεξαρτησία της.

δημιουργώ δυνατότητες, προοπτικές, θέσεις εργασίας

- Η ανάπτυξη της τεχνολογίας δημιούργησε νέες προοπτικές.

επιτελώ το καθήκον μου, σημαντικό έργο

- Ο ευσυνείδητος άνθρωπος επιτελεί πάντοτε το καθήκον του.

εκτελώ εντολές, οδηγίες, το καθήκον μου, χρέη

- Ως συνειδητοποιημένοι πολίτες, πρέπει όλοι να εκτελούμε τα καθήκοντά μας απέναντι στην πολιτεία.

διενεργώ έρευνα, ανακρίσεις, έλεγχο

- Η αστυνομία διενεργεί ανακρίσεις για τη διαλεύκανση του εγκλήματος.

2. **προσφέρω δώρο, τη θέση μου, υπηρεσίες, βοήθεια, αγωγή**

- Το σχολείο προσφέρει μόρφωση και αγωγή.

παρέχω υποστήριξη, διευκολύνσεις, εφόδια, διαβεβαίωση

- Όσες φορές στο παρελθόν είχα δυσκολίες, μου παρείχε σημαντική υποστήριξη, τόσο οικονομική όσο και ηθική.

χορηγώ άδεια, επίδομα

- Μετά την απόλυσή του από την εταιρεία ζήτησε να του χορηγήσουν επίδομα ανεργίας.

δωρίζω ένα βιβλίο, την περιουσία μου

- Πολλοί μεγάλοι ευεργέτες δώρισαν την περιουσία τους στο κράτος.

δίνω το σπίτι, το αυτοκίνητο, χάρη, τη θέση μου, τη ζωή μου, χαρά

- Δίνει και τη ζωή του για τα παιδιά του.

χαρίζω ένα δώρο, ένα βιβλίο, ζωή, χρέος, ποινή

- Οι δωρητές οργάνων χαρίζουν ζωή στους συνανθρώπους τους.

κερνώ ποτό, γλύκισμα

- Πάμε να σε κεράσω ένα ποτό.

προμηθεύω (με) τρόφιμα, (με) όπλα, (με) ναρκωτικά, (με) καύσιμα

- Τον συνέλαβαν την ώρα που προμήθευε τους «πελάτες» του με ναρκωτικά.

3. **αναγκαίος, -α, -ο όρος, προϋπόθεση, κακό, μέτρα**

- Η προσπάθεια αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία στη ζωή.

αναπόφευκτος, -η, -ο κακό, συμπέρασμα, αποτέλεσμα

- Αυτό το αποτέλεσμα ήταν αναπόφευκτο ύστερα από όσα προηγήθηκαν.

υποχρεωτικός, -ή, -ό ανάγκη, φοίτηση, συμμετοχή, παρακολούθηση

- Η εννιαετής φοίτηση στο σχολείο είναι υποχρεωτική.

επιτακτικός, -ή, -ό ανάγκη, καθήκον

- Αποτελεί επιτακτική ανάγκη η εκπλήρωση των καθηκόντων μας προς την πατρίδα, όταν αυτή κινδυνεύει.

αναπόδραστος, -η, -ο ανάγκη, μοίρα, συνέπεια

- Ο θάνατος είναι φυσική και αναπόδραστη συνέπεια της ζωής.

4. **αμετάβλητος, -η, -ο καιρός, θερμοκρασία, κατάσταση**

- Η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη.

αδιάσειστος, -η, -ο αλήθεια, θεωρία, τεκμήρια, επιχειρήματα, αποδείξεις

- Με αδιάσειστα επιχειρήματα απέδειξε την ορθότητα των απόψεών του.

ακλόνητος, -η, -ο πίστη, πεποίθηση, βεβαιότητα, θάρρος

- Τον διακατείχε ακλόνητη βεβαιότητα για τη νίκη.

πάγιος, -α, -ο εισφορές, δαπάνες, τέλη, τακτική, θέση, απόψεις, συνήθεια, ρυθμίσεις, νομοθεσία

- Αποτελεί πάγια θέση της εφημερίδας να μη δημοσιεύει υβριστικές ανακοινώσεις.

αναλλοίωτος, -η, -ο τοπίο, συνήθειες, παραδόσεις, ομορφιά

- Οι Έλληνες διατήρησαν αναλλοίωτες τις εθνικές τους παραδόσεις.

ανεπηρέαστος, -η, -ο άνθρωπος, κριτής, δικαστής, απόφαση, δικαιοσύνη

- Οι δίκαιοι άνθρωποι κρίνουν πάντοτε ανεπηρέαστοι από τις προσωπικές τους συμπάθειες.

μόνιμος, -η, -ο κατοικία, ειρήνη, διαμονή, προσωπικό

- Θα απολύσει δέκα υπαλλήλους από το μόνιμο προσωπικό της επιχείρησης.

5. **προφυλάσσω το παιδί μου, τον εαυτό μου από τους εχθρούς, από τις αρρώστιες, από το κακό**

- Προσπαθούσε να προφυλάξει τα παιδιά του από κάθε κίνδυνο.

προστατεύω κάποιον από τους κινδύνους, από τα ατυχήματα, από τις κακές συναναστροφές, το περιβάλλον, από τη μόλυνση, τους νόμους, την ελευθερία, την αξιοπρέπειά μου

- Το Σύνταγμα προστατεύει την ελευθερία του πολίτη.

υπερασπίζω/-ομαι τα παιδιά μου, τα κοινά συμφέροντα, τις ιδέες, τις απόψεις, τις θέσεις μου, την υπόληψή μου

- Υπερασπίζεται με πάθος τις ιδέες του.

διασώζω κάποιον από θανάσιμο κίνδυνο, τους ναυαγούς, κάποιο πράγμα από την καταστροφή, τον πολιτισμό

- Αποτελεί υπέρτατο χρέος μας να διασώσουμε το λαϊκό μας πολιτισμό.

6. **φανερός, -ή, -ό** πρόθεση, επιθυμία, προσπάθεια, συγκίνηση, αγανάκτηση, απάτη, αλήθεια, ίχνη

- Η πρόθεσή του να μας εξαπατήσει ήταν φανερή.

ευδιάκριτος, -η, -ο έννοιες, διαφορές, πινακίδα

- Η διαφορά που υπήρχε ανάμεσά τους ήταν ευδιάκριτη.

εμφανής, -ής, -ές διαφορά, ομοιότητα, βελτίωση, αύξηση, επίδραση, σημεία, σημάδια

- Η επίδραση που ασκεί η σωστή αγωγή στη διαμόρφωση του χαρακτήρα είναι εμφανής και αδιαμφισβήτητη.

πρόδηλος, -η, -ο σκοπός, στόχος, προθέσεις, επιδιώξεις

- Είχαν τον πρόδηλο σκοπό να βλάψουν τη χώρα μας.

πασιφανής, -ής, -ές σκοπός, στόχος, προθέσεις

- Μετά την αποκάλυψη των νέων στοιχείων ήταν πλέον πασιφανείς οι προθέσεις του.

εναργής, -ής, -ές σκέψη, διατύπωση, περιγραφή, ύφος

- Η εναργής περιγραφή των γεγονότων με εντυπωσίασε.

7. **ενισχύω** τη φρουρά, την αμυντική ικανότητα της χώρας, την άποψή μου, την τάση, το κύρος, τη θέση κάποιου, την προσπάθεια, τον αγώνα

- Πολλοί εύποροι Έλληνες ενίσχυσαν την προσπάθεια για την ανασυγκρότηση της χώρας.

προασπίζω, -ομαι την ελευθερία, τη δικαιοσύνη, τα δικαιώματά μου, τα συμφέροντα, τις ιδέες μου

- Ο πραγματικά ελεύθερος άνθρωπος προασπίζεται με θάρρος τις ιδέες του.

υπεραμύνομαι των δικαιωμάτων μου

- Ο πρωθυπουργός υπεραμύνεται των δικαιωμάτων της χώρας.

προστατεύω το παιδί μου, την πατρίδα, τους νόμους, τους πολίτες, την υγεία μου, το περιβάλλον, τις τέχνες, την αξιοπρέπειά μου

- Χρέος κάθε πολίτη είναι να προστατεύει το δημοκρατικό πολίτευμα της χώρας.

συνηγορώ υπέρ της εκλογής κάποιου, υπέρ της παράταξης της απεργίας, για τη λήψη αυστηρότερων μέτρων

- Όλα συνηγορούν υπέρ της άποψης ότι οι κοινωνικές αδικίες διευρύνουν το χάσμα ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς.

ευνοώ την ανάπτυξη, τη λύση, την καλλιέργεια

- Οι συνθήκες ευνοούν την ανάπτυξη της οικονομίας.

8. **υπομένω** κάποιον άνθρωπο, τις δυσκολίες, τον πόνο, τα βάσανα

- Όποιος διαθέτει ψυχικό σθένος υπομένει καρτερικά τα βάσανα και τις δυσκολίες.

υποφέρω τον πόνο, τις κακουχίες, τα πάνδεινα, από την έλλειψη βασικών αγαθών

- Κατά τη διάρκεια του πολέμου οι άνθρωποι υποφέρουν τα πάνδεινα από την έλλειψη βασικών αγαθών.

ανέχομαι κάποιον, τις προσβολές, την καταπάτηση της ελευθερίας, να με καταπιέζουν, τα σφάλματά του

- Ο ελληνικός λαός, περήφανος από τη φύση του, δεν ανέχεται να τον καταπιέζουν.

αντέχω σε υψηλές θερμοκρασίες, μια δυσάρεστη κατάσταση, στο κρύο, στην πείνα, στις κακουχίες, στην πίεση των αντιπάλων μου

- Η δύναμη της ψυχής του του επέτρεψε να αντέξει στις κακουχίες.

9. **συνεχής, -ής, -ές** λειτουργία, διενέξεις, προστριβές, ταξίδια, ωράριο

- Οι συνεχείς προστριβές στις σχέσεις των δύο χωρών περιόρισαν τις πιθανότητες για ειρηνική συνύπαρξη.

αδιάκοπος, -η, -ο θόρυβος, αγώνας, προσπάθεια, μελέτη, ενδιαφέρον

- Ο καλλιεργημένος άνθρωπος δείχνει αδιάκοπο ενδιαφέρον για τους συναθρώπους του.

ακατάπαυστος, -η, -ο κίνηση, ροή των οχημάτων, πάλη, φλυαρία

- Δεν αντέχω την ακατάπαυστη φλυαρία του.

συναπτός (-ά) έτη

- Έζησε στο εξωτερικό είκοσι συναπτά έτη.

αέναος, -η, -ο κίνηση, ροή του χρόνου

ατέρμονας/-ες (ατέρμων, -ων, -ον) διαπραγματεύσεις, συζητήσεις

- Παρά τις ατέρμονες διαπραγματεύσεις δεν υπήρξε κανένα θετικό αποτέλεσμα.

10. **διαβαίνω** το ποτάμι, τη γέφυρα — (διαβαίνουν) τα χρόνια, οι καημοί, οι πόνοι.

- Οι στρατιώτες πήραν διαταγή να διαβούν το δάσος τη νύχτα.

διέρχομαι κρίση, από τα σύνορα

- Η οικονομία διέρχεται κρίση.

μεταβαίνω στην πόλη

μετακινούμαι μέσα στην πόλη, από τα ορεινά στα πεδινά

μετατοπίζω τα έπιπλα, το ενδιαφέρον, το κέντρο βάρους, το ταξίδι, τις ευθύνες

- Χωρίς κανείς να το αντιληφθεί, ο ομιλητής μετατόπισε το ενδιαφέρον των ακροατών εκεί που ήθελε αυτός.

*διασχίζω την πόλη, το δρόμο, το δάσος, τον ωκεανό, τον ουρανό, τους αιθέρες,
το συγκεντρωμένο πλήθος*

διαπλέω τον Ατλαντικό, το Αιγαίο πέλαγος

διανύω την απόσταση, διάστημα, περίοδο κρίσης ή ύφεσης, το έτος της ηλικίας

- Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις διανύουν περίοδο ύφεσης.

Άσκηση 22

1.β

2.γ

3.α

4.γ

5.γ

6.β

7.α

8.α

9.β

5. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο του κατάλληλου επιθέτου από αυτά που βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο.

1. Σε τι χρησιμεύει αυτό το πλέγμα;
2. Κούνησε το γέρικο κεφάλι της και είπε στην εγγονή της: «Αχ, παιδί μου, δεν πρέπει να πικραίνεσαι τόσο πολύ. Ο δρόμος της ζωής είναι».
3. Η συζήτησή τους κράτησε πολλές ώρες, γιατί τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν ήταν δύσκολα και
4. Του φόρεσαν στεφάνι.
5. Τα νερά του Αιγαίου πελάγους έχουν εμπνεύσει πολλούς ποιητές.
6. Οι αποφάσεις στην εταιρεία λαμβάνονται με διαδικασίες.
7. Το γεγονός προκάλεσε θλίψη σε όλους τους παρισταμένους.
8. μάνα! Της πέθαναν όλα της τα παιδιά νέα.
9. Είναι στο πιτό· γι' αυτό και μέθυσε με δυο ποτηράκια.
10. Είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζει τις επιθέσεις των πολιτικών του αντιπάλων.
11. Είναι συλλέκτης γραμματοσίων.
12. Αποδείχτηκε ότι ο φιλήσυχος γείτονάς τους ήταν ο δολοφόνος της υπερήλικης γυναίκας.

αγκάθινος
μανιακός
ακανθώδης

αγκαθερός
διάφανος
ασυνήθης

διαφανής
ασυνήθιστος
αγκαθωτός

άτυχος
μανιώδης
ατυχής

7. Υποθέστε ότι θέλετε να γράψετε περιληπτικά τις φράσεις που ακολουθούν. Με ποια υπερώνα θα αντικαθιστούσατε τα υπώνα που υπογραμμίζονται;

1. Στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης σημαντικό ρόλο παίζει ο τύπος, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, ο κινηματογράφος.

.....
.....

2. Ένας επιστήμονας με ηθικές αρχές έχει συνείδηση πως είναι φορέας πνευματικών αξιών και πως, για να τις υπηρετήσει, πρέπει να κοσμείται με τιμιότητα, ειλικρίνεια, αμεροληψία, δικαιοσύνη, ανώτερο ήθος, αξιοπρέπεια και ευγένεια.

.....
.....

3. Ελεύθερα σκέφτεται ο άνθρωπος, όταν είναι απαλλαγμένος από την ιδιοτέλεια, τα πάθη, τις προκαταλήψεις, τους συναισθηματισμούς, την άγνοια, την ωμή βία, την εξωτερική πίεση από δυνάστες και κέντρα εξουσίας.

.....
.....

4. Η συγκέντρωση που έγινε στη Θεσσαλονίκη ήταν πάνδημη. Ο λαός είχε φτάσει από κάθε γωνιά της γης με λεωφορεία, τρένα, πλοία, αεροπλάνα και ιδιωτικά αυτοκίνητα.

.....
.....

5. Στην αρχαία Ελλάδα γνώρισαν ιδιαίτερη ανάπτυξη το έπος, η λυρική ποίηση, το δράμα, η ιστορία, η φιλοσοφία και η ρητορική.

.....
.....